Bili?sel Yetenekler Testi(CogAT)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bili?sel Yetenekler Testi(CogAT)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17956

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bili?sel Yetenekler Testi (CogAT), bireylerin ö?renme potansiyellerini ve farkl? alanlardaki bili?sel becerilerini de?erlendirmek amac?yla tasarlanm?? uluslararas? düzeyde tan?nan bir ölçme arac?d?r. Bu giri?, ?. Ercan Alp ve A. Diri taraf?ndan 2003 y?l?nda gerçekle?tirilen ve testin geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyen Türkçe uyarlama çal??mas?na odaklanmaktad?r. Çal??ma özellikle ana s?n?f? ve birinci s?n?f ö?rencilerinin sözel, nicel ve sözel olmayan yeteneklerini ölçmek için kullan?lan bataryalar?n yap?sal uygunlu?unu ara?t?rm??t?r. Elde edilen bulgular, CogAT'?n Türkiye'deki erken çocukluk e?itimi ba?lam?nda yüksek düzeyde iç tutarl?l?k sergiledi?ini ve testin amaçlanan bili?sel yap?lar? ba?ar?yla ölçtü?ünü göstermi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Yetenekler Testi (CogAT), Bili?sel De?erlendirme, Okul Öncesi E?itim, Ana S?n?f?, Birinci S?n?f, Yap? Geçerli?i, ?ç Tutarl?l?k, Nicel Yetenek, Sözel Yetenek, Sözel Olmayan Yetenek.

Yazarlar

?. Ercan Alp, A. Diri

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, ana s?n?f? ve birinci s?n?f düzeyindeki ö?rencilerin genel bili?sel yeteneklerini ve bu yeteneklerin alt boyutlar?n? (sözel, nicel ve sözel olmayan muhakeme) güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. CogAT, ö?rencilerin akademik ba?ar? potansiyellerini belirlemek ve özel e?itim ihtiyaçlar?n? tespit etmek için kritik bilgiler sa?lamaktad?r.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, testin orijinal yap?s?n?n Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygunlu?unu, özellikle yap? geçerli?i ba?lam?nda bilimsel olarak kan?tlamakt?r. Bu sayede, Türkiye'deki e?itim psikologlar? ve ara?t?rmac?lar için güvenilir bir bili?sel de?erlendirme arac? sunulmu?tur.

Yap?

Bili?sel Yetenekler Testi (CogAT), genel olarak bili?sel yetene?in üç ana alan?n? ölçmek üzere yap?land?r?lm??t?r: Sözel Yetenek, Nicel Yetenek ve Sözel Olmayan Yetenek. Bu üç alan, ö?rencilerin muhakeme, problem çözme ve yeni bilgileri ö?renme kapasitelerini yans?t?r. Her bir alan, farkl? alt boyutlar arac?l???yla detayl? bir de?erlendirme sunar.

Türkçe uyarlamada kullan?lan form, toplam 6 alt boyuttan olu?maktad?r. Bu alt boyutlar, çocuklar?n dil, say? ve ?ekil ili?kilerini anlama becerilerini derinlemesine analiz etmeyi hedefler.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test, ö?rencilerin do?u?tan gelen potansiyellerini, akademik bilgiden ba??ms?z olarak de?erlendirmeye çal??arak, kültürel yanl?l??? en aza indirmeyi amaçlamaktad?r.

Geçerlik

Testin yap? geçerli?i, ö?rencilerin yetenek puanlar?n?n beklenen gruplar aras?nda anlaml? farkl?l?klar gösterip göstermedi?ini incelemek amac?yla tek yönlü varyans analizleri (ANOVA) kullan?larak s?nanm??t?r. Elde edilen istatistiksel sonuçlar, testin bili?sel yap?lar? ay?rt etme gücünü desteklemektedir.

Sözel, nicel ve sözel olmayan yetenek puanlar? için tek yönlü varyans analizlerinden ç?kan de?erler ?öyledir:

Sözel Yetenek Puanlar?: F (2, 276) = 13.09, p < .001
Nicel Yetenek Puanlar?: F (2, 260) = 5.65, p < .005
Sözel Olmayan Yetenek Puanlar?: F (2, 261) = 11.37, p < .001

Bu sonuçlar, tüm bili?sel alanlarda gruplar aras?nda istatistiksel olarak anlaml? farkl?l?klar oldu?unu göstermekte olup, testin yap? geçerli?ini güçlü bir ?ekilde desteklemektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik çal??mas? kapsam?nda, testin ve alt bataryalar?n?n iç tutarl?l??? Cronbach Alfa katsay?s? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen katsay?lar, testin genel olarak çok yüksek düzeyde iç tutarl?l?k sergiledi?ini kan?tlamaktad?r.

Ölçekten elde edilen güvenirlik de?erleri a?a??dad?r:

Testin Bütünü ?çin ?ç Tutarl?l?k: .97 (Çok yüksek)
Sözel Yetenek Bataryas?: .79
Nicel Yetenek Bataryas?: .97
Sözel Olmayan Yetenek Bataryas?: .97

Nicel ve sözel olmayan bataryalarda elde edilen .97 katsay?s?, bu alanlardaki maddelerin son derece homojen oldu?unu ve ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir. Sözel yetenek bataryas? için elde edilen .79 katsay?s? da kabul edilebilir düzeyde iyi bir iç tutarl?l??a i?aret etmektedir.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte do?rudan bir faktör analizi sonucuna yer verilmemi?tir; ancak, Alp ve Diri'nin çal??mas? "kurultu geçerli?i" (construct validity) üzerine odaklanm??t?r. Bu, testin teorik olarak üç

ARABPSYCHOLOGY.COM

ana faktörden (Sözel, Nicel, Sözel Olmayan) olu?tu?u varsay?m?n?n istatistiksel olarak s?nand??? anlam?na gelir.

Tek yönlü varyans analizlerinin kullan?lmas?, testin üç ana yetenek grubunu birbirinden anlaml? ?ekilde ay?rabildi?ini göstererek, çok boyutlu yap?n?n geçerli oldu?unu dolayl? yoldan desteklemektedir. Bu bulgular, CogAT'?n orijinal tasar?m?nda öngörülen üçlü faktör yap?s?n?n (V-Q-NV) Türk örnekleminde de korundu?u hipotezini güçlendirmektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Çoktan Seçmeli (Orijinal test format? temel al?narak, 6 alt boyutta toplam 120 madde)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Erken Çocukluk Dönemi Ö?rencileri

Ya? Grubu: Ana S?n?f? ve Birinci S?n?f Ö?rencileri

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, ana s?n?f? ve birinci s?n?f ö?rencileri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir. Geçerlik bölümünde belirtilen F de?erleri, 260 ila 276 aras?nda de?i?en örneklem büyüklü?üne i?aret etmektedir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas? (uyarlama çal??mas?nda kullan?lan yönteme göre de?i?ebilir). Üç ana bili?sel alana odaklanan alt test bataryalar? kullan?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bili?sel Geli?im, Erken Çocukluk, ANOVA, Psikometrik Özellikler, Nicel Muhakeme, Sözel Muhakeme, Sözel Olmayan Muhakeme, ?. Ercan Alp, Türk Psikoloji Dergisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: alpe@boun.edu.tr (Sorumlu Yazar ?. Ercan Alp için)

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l? (Uyarlama Çal??mas?): 2003

?zinler ve Ücret: Ticari kullan?m ve telif haklar?, orijinal testin sahibi olan Riverside Insights/Houghton Mifflin Harcourt'a aittir. Çal??mada kullan?lan akademik makale, *Türk Psikoloji Dergisi*'nde yay?mlanm??t?r.

Bu çal??man?n orijinal makalesine ?u ba?lant?dan ula??labilir: turkpsikolojidergisi.com.

Orijinal PDF doküman? burada indirilmeye sunulmu?tur: bilissel-yetenekler-testi-cogat-toad.pdf

Kaynaklar

Alp, E. ve Diri, A. (2003). Bili?sel Yetenekler Testi'nin (CogAT®) Ana S?n?f? ve Birinci S?n?f Ö?rencileri için kurultu geçerli?i çal??mas?. *Türk Psikoloji Dergisi*, *18* (51), 19-31.

Sorumlu Yazar ?leti?im: alpe@boun.edu.tr

Bili?sel Yetenekler Testi (CogAT) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

6 alt boyut ve 120 madde

Sözel Muhakeme (20 m)
Oral Sözcük Da?arc??? (20 m)
?li?kisel Kavramlar (20 m)
Nicel Kavramlar (20 m)
Matrisler (20 m)
?ekil S?n?fland?rma (20 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM